

Das Land Schleswig-Holstein
z. Hd. Herrn Maurus,
Staatssekretär für Europa und
Bundesangelegenheiten
Düsternbrooker Weg 104
D – 24105 Kiel

Kontaktperson: Christian Brincker Nordbek

Direkte tlf.: 76631902

4. marts 2011
Journal nr. 11/293
Side 1 / 4

Bilag 8

Høringssvar fra Syddansk Vækstforum til Delstaten Slesvig-Holstens "Konceptuelle overvejelser for det dansk-tyske samarbejde i Schleswig-Holstein" (Danmarksstrategi).

Tak for brev af 4. januar 2011 med invitation til at deltage i høringen af ovennævnte strategi. Da Danmarksstrategien indeholder en række strategiske indsatser ift. vækst og beskæftigelse, vil Syddansk Vækstforum som vigtig aktør i relation til erhvervsudviklingen i Syddanmark gerne benytte sig af muligheden for at afgive høringssvar.

Generelle kommentarer

Også Syddansk Vækstforum har fokus på vækst- udviklingspotentialer i det dansk-tyske samarbejde. Såvel det grænseoverskridende samarbejde som fokus på øget internationalisering er indeholdt i Vækstforums nuværende erhvervsudviklingsstrategi og handlingsplan og forventes også at være et vigtigt element i Vækstforums kommende erhvervsudviklingsstrategi gældende fra 2012.

Syddansk Vækstforum savner dog konkrete bud på, hvordan Danmarksstrategiens målsætninger indfries. Der er behov for både retning og konkrete idéer til, hvordan potentialerne i det nuværende dansk-tyske samarbejde kan udnyttes og videreudvikles.

På erhvervsområdet anbefaler Syddansk Vækstforum, at erhvervet skal stå i spidsen og have fokus på vores fælles erhvervsmæssige styrker og klynger. Syddansk Vækstforum anbefaler, at erhvervsudviklingen sker med fokus på internationalisering af stærke virksomhedsklynger, som Vækstforum har støttet udviklingen af. Disse klynger kan udgøre den organisatoriske ramme for samarbejdet om innovation, kompetenceudvikling i og på tværs af virksomheder og samarbejde med forsknings- og vidensinstitutioner.

Der er i Syddanmark stærke klynger indenfor offshore, energieffektivisering, velfærdsteknologi og fødevarer, men også design, som ikke er nævnt i Danmarksstrategien. Dertil kommer, at det er relevant at udbygge samarbejdet om klyngeudvikling i bredere forstand. Dette kunne ske med udgangspunkt i det internationale klyngeakademi, Reg X, hvor der allerede er aktiviteter i gang med at opbygge samarbejde på tværs af grænsen

Nedenfor findes kommentarer til de enkelte områder i Danmarksstrategien, hvor Syddansk Vækstforum har en særlig interesse.

Sundhed og sundhedsøkonomi - Velfærdsteknologier og –Service

Set fra en erhvervspolitisk vinkel hilser Syddansk Vækstforum Danmarksstrategiens fokusering på sundhedsøkonomien og velfærdsteknologier og –service, som et vækstområde velkommen. Syddansk Vækstforum er enig i at skabe vækst på tværs af grænsen ved at udvikle de eksisterende klynger i Syddanmark sammen med Slesvig-Holsten inden for fælles erhvervsmæssige styrkeområder. Et af de fælles områder kunne være ”sundhedsøkonomi og velfærdsteknologi”. I forlængelse heraf ser Syddansk Vækstforum meget positivt på Danmarksstrategiens prioritering af eHealth, hvor Danmark og i særdeleshed Syddanmark i EU er kendt og anerkendt for sine kompetencer inden for afprøvning og anvendelse af telemedicin inden for sundhedsområdet.

På baggrund af ovenstående undrer Syddansk Vækstforum sig over at Danmarksstrategien i forhold til samarbejde inden for Life Sciences ensidigt orienterer sig mod Medicon Valley. Syddansk Vækstforum har i sin erhvervsudviklingsstrategi fokus på Velfærdsteknologier og -service. Med velfærdsteknologi menes i Syddansk Vækstforums forståelse teknologier og services, der understøtter patientforløb og effektiviserer arbejdsgangene på tværs af social- og sundhedsområdet. Det betyder en satsning på virksomheder, der bl.a. opfatter sig som medicotekniske, hvis omsætning på nuværende tidspunkt ikke udelukkende retter sig mod sundhed og socialområdet som marked, men som er ved at blive opmærksomme på det kommercielle potentiale, der ligger indenfor velfærdsteknologi i kraft af den demografiske udvikling i bl.a.OECD-landene. Satsningen på velfærdsteknologi og service er et vækstsamarbejde, man i Syddansk Vækstforum gerne udøver sammen med Slesvig-Holstens medicotekniske virksomheder og andre virksomheder, som kan omstilles til et marked, hvor der produceres produkter og serviceydelser til social- og sundhedsområdet.

Syddansk Vækstforum ser oplagte muligheder for et udstrakt samarbejde om klyngeudvikling inden for velfærdsteknologi, hvor der allerede er etableret INTERREG-projektet ROBIN, og hvor samarbejdet kan udbygges yderligere i tilknytning til Syddansk Vækstforums satsning Welfare Tech Region, men også i tilknytning til nyt Odense Universitets Hospital, som der også bliver peget på i Danmarksstrategien.

Energi

Der fremhæves i Danmarksstrategien en række igangværende grænseoverskridende projekter og samarbejder inden for energi og klimabeskyttelse. Derudover lægges der op til handlingstiltag til udnyttelse af platformen FURGY, som er et energisamarbejde støttet af INTERREG A, intensivering af tiltag inden for området vindforskning, uddannelse og økonomisk samarbejde samt intensivering af samarbejdet på området biomasse.

Syddansk Vækstforum finder det hensigtsmæssigt at udnytte platformen FURGY til det videre arbejde på området energieffektivitet og vedvarende energi. FURGY er ved at udarbejde en rapport, der

tegner et mere detaljeret billede af energiaktører og de styrkepositioner, som det videre samarbejde kan bygges på.

Det fremstår i Danmarksstrategien som om, at potentialet for vedvarende energi og "Vedvarende Region" er baseret på mulighederne for at producere vedvarende energi (primært på basis af biomasse og vind, som der er masser af i regionen) mere end det er en vurdering af potentialet for at øge væksten og skaffe arbejdspladser i energierhvervet i regionen. Syddansk Vækstforum mener, at der fremadrettet bør lægges større vægt på vækstperspektivet, som naturligvis kan bygge på for eksempel udnyttelse af potentialet for vindenergi. De danske aktører inden for offshore-branchen er interesserede i at udforske samarbejdsmuligheder. Først og fremmest er det dog virksomhederne selv, der skal definere samarbejde og udvælge de ønskede partnere.

Syddansk Vækstforum har støttet tiltag og projekter der skal fremme væksten i virksomheder indenfor offshore og energieffektivisering, og Syddansk Vækstforum ser derfor positivt på mulighederne for at INTERREG A midler understøtter denne udvikling i videst muligt omfang.

Turisme + Fødevarer

Delstatsregeringen fremhæver, at der findes et stort rekreativt og oplevelsesmæssigt potentiale i den maritimt prægede grænseregion. Det fremhæves, at der er en stor efterspørgsel efter maritime oplevelser, men et lille udbud. Generelt påpeges det, at der er mangel på overnatningsmuligheder i grænseregionen og for lav kapacitetsudnyttelse, hvilket betyder, at der sker en sæsonmæssig nedlukning af virksomheder.

Syddansk Vækstforum anbefaler at inddrage hele regionen i det omfang det kan lade sig gøre. Projekter som helårsdestinationer bør være bærende for det strategiske turismesamarbejde i grænseregionen. Inden for turisme mener Vækstforum ydermere, at der skal være to meget klare fokusområder: Turisme på Vestkysten, hvor der bør være et meget klart mål om at udvikle Vadehavsturismen og kystturismen i et samarbejde mellem Rømø og Sild. Dertil kommer sejlturisme i hele området fra Flensborg Fjord til Østersøen og i bælteerne.

Det er fra Syddansk Vækstforums synspunkt vigtigt, at der skabes en sammenhæng mellem turismeudbud på tværs af grænsen, så de forretningsrejsende, ferierejsende og endagsturisterne får et samlet indtryk, når de besøger området.

Ifølge de nyeste tal udgør forbruget i forbindelse med overnatninger i lystbådehavne i Syddanmark kun 1,5% af det samlede turismeforbrug i Syddanmark. Omvendt er flere syddanske yderområder kendetegnet ved at tilbyde maritime oplevelser. Sydbyn er eksempelvis i gang med et større projekt som skal fremhæve området som øhavsdestination. Ærø er i gang med et projekt som skal opbygge et øhavsrestaureringscenter i samarbejde med tyske partnere. På Als arbejdes med en etablering af Mommark Leisure Resort som vil kunne give en synergieffekt sammen med Port Olpenitz syd for grænsen. Disse projekter bør tænkes ind i forbindelse med det dansk-tyske samarbejde.

Syddansk Vækstforum har støttet etableringen af en fødevareklynge i Syddanmark, og forventes også i fremtiden at fokusere på udviklingen af innovative fødevarer. Fødevareklyngen vil være et relevant udgangspunkt for fremtidigt samarbejde på tværs af grænsen. Det bemærkes dog, at inden for fødevarerområdet centrerer det syddanske fokus og den syddanske fødevareklynge i høj grad omkring kvalitetsfødevarer, convenienceprodukter og lignende.

Infrastruktur

Syddansk Vækstforum mener, at det er vigtigt, at infrastrukturen mellem Hamborg og Syddanmark/Fyn forbedres, da infrastruktur er en af de vigtige rammebetingelser for fremtidig vækst i syddanske virksomheder.

Syddansk Vækstforum finder det vigtigt, at der udover samarbejdet med Slesvig-Holsten også arbejdes for at inddrage Hamborg i et regionalt samarbejde, og ser derfor med bekymring på Danmarksstrategiens store fokus på den kommende Fehmernbælt forbindelse, da udbygningen af infrastrukturen mellem Hamborg og Syddanmark til Århus er vigtig for den fremtidige udvikling i grænseregionen.

Uddannelse og forskning

Syddansk Vækstforum ser gerne, at uddannelses- og forskningssamarbejdet på tværs af grænsen udvides, og at der sikres en stærke integration mellem uddannelsesinstitutioner på tværs af grænsen. Særligt etableringen af et grænseoverskridende universitet har høj prioritet i Syddansk Vækstforum, hvilket blandt andet afspejles af, at Syddansk Vækstforum i sin partnerskabsaftale med den danske regering har gjort netop dette til et fyrtårnsprojekt for regionen. Syddansk Vækstforum vil derfor være interesseret i at arbejde videre med de tanker og idéer der allerede foreligger.

Grænseoverskridende arbejdsmarked og sprogkompetence

Syddansk Vækstforum ser muligheder i øget fleksibilitet på tværs af grænsen. Et fleksibelt arbejdsmarked giver virksomheder nemmere adgang til den rette arbejdskraft, hvilket virksomheder på begge sider af den dansk/tyske grænse kan få gavn af.

Det vil også være hensigtsmæssigt at arbejde for mere fleksibilitet ift. uddannelses-, praktik- og elevpladser.

Venlig hilsen på vegne af Syddansk Vækstforum.

Carl Holst
Formand for Syddansk Vækstforum